

Новогодишња порука Високог представника грађанима Босне и Херцеговине

На прагу нове године испуњени смо надом у оно што нам она доноси, али такође имамо прилику осврнути се на протеклих 12 мјесеци. Што се мене тиче, ово је задња новогодишња порука коју вам упућујем у функцији Високог представника за Босну и Херцеговину.

Прошла година не само да је унијела дух сарадње између Босне и Херцеговине и њених сусједа, Хрватске и Југославије, већ је у тој години пред судије у Хагу изведен човјек који је покренуо дивљу звијер национализма у бившој Југославији. Новим поглављем у историји региона отвореним на крају 2000. године изгледа да смо годину дана касније затворили пуни круг, чиме се широм отвара пут ка европским интеграцијама.

Хиљаде људи у Босни и Херцеговини су доживјели остварење обећања о повратку, иако су некада били насилно протјерани са својих огњишта. Посјетио сам бројне градове и села у цијелој земљи. Највећи утисак на мене оставили су састанци које сам имао са повратницима, људима чврстих увјерења о повратку на своје. Ти људи уживају моје најдубље поштовање те њима и свима онима који још увијек желе да се врате, могу поручити да ће и у наредној години имати моју чврсту подршку. Најновије измјене у имовинским законима свакако ће допринијети напретку у тој области, те олакшати и убрзати поврат имовине уз смањење бирократских препрека које стоје на том путу.

Такође, обрадован сам и промјенама које су након избора услиједиле на разним нивоима власти. Босна и Херцеговина сада има политичко водство које умјесто понављања отрцаних и замарајућих националистичких слогана жели преузети одговорност за будућност цијеле земље. Као резултат тога, међународна заједница је са новим властима дефинисала нов партнерски однос у којем заједно покушавамо изнаћи рјешења за тешке задатке који

још увијек стоје пред нама. Привреда ће морати да буде динамичнија и либералнија у циљу бржег развитака те постизања одрживог нивоа раста. У наредној години очекујем још већи напредак у привредној сфери, као и већу професионализацију рада државних институција.

Ми ту обавезу имамо према многим незапосленим грађанима Босне и Херцеговине, пензионерима и младима који зависе од успјеха на економском плану. Свакодневно добијам писма грађана у којима ми они износе своје проблеме - проблеме који се тичу повратка, неефикасног правног и административног система, те других аспеката свакодневног живота. Ја не могу одговорити на све ваше проблеме и у једном дану измијенити ваш живот. Међутим, постоји једна ствар која нас веже: и ви и ја желимо демократску Босну и Херцеговину која ће служити и штитити све своје грађане.

Побољшање животних услова бх. грађана представља обавезу. Својим преданим радом и даље ћу настојати да испуним ту обавезу. Од својих партнера у бх. руководству очекујем да ураде исто. Међународна заједница и нови лидери Босне и Херцеговине су проблеме и изазове који стоје пред грађанима ове земље почели рјешавати у духу партнерства, с тим што ће одговорност све више и више прелазити у руке домаћих органа власти. Постигнута динамика ће нам омогућити да наставимо истим правцем и омогућимо грађанима ове земље да преузму одговорност према властитој будућности. Да је то тако све очигледније потврђује развој ситуације након ужасних догађања од 11. септембра. Наиме, неки други дијелови свијета одвукли су пажњу међународне заједнице па ће Босна и Херцеговина сада морати да стане на властите ноге.

Највећи тест у наредној години ће бити provedба историјске одлуке Уставног суда којом се осигурава једнакоправност свих народа на читавом подручју Босне и Херцеговине. Стога очекујем потпуну provedбу суштине и духа одлуке Уставног суда о конститутивности народа.

За свако рјешење, за сваку уставну промјену у оба ентитета неизбежно ће бити потребан консензус, те искрен и демократски компромис међу политичарима у овој земљи. То је апсолутно неопходно за Босну и Херцеговину као мултиетичку државу која се ослања и увијек ће се ослањати

на принцип подјеле власти и демократски компромис. Представници за које сте гласали, без обзира да ли су на власти или у опозицији, морају вам доказати да сте направили добар избор и да заједно могу изнаћи најбоље могуће рјешење како би се постигла једнакост народа. За ово је потребна симетрија принципа уставноправног поретка у оба ентитета.

Одређена организациона рјешења не морају бити иста у Федерацији и у Републици Српској. Сигурно се онда питамо шта је најважније? Најважније је да уставна права грађана буду у потпуности успостављена и заштићена тј. да сваки грађанин ужива једнака права на цијелој територији Босне и Херцеговине. О могућим рјешењима се води дебата готово годину дана. Политичарима сам дао одређени оквир – тј. уставне комисије. Сада је опет на политичарима да свом народу, својој земљи, али и свијету докажу способност вођења земље тако што ће изнаћи властито рјешење, као што је то било у случају Изборног закона. Тиме ће доказати своју спремност за преузимањем судбине земље у духу одговорности. Увјеравам вас да ћу овај процес пратити врло помно и понудити сваку могућу помоћ и савјет.

Пријем Босне и Херцеговине у Савјет Европе је планиран за почетак следеће године. У години иза нас, provedбом неопходних реформи, а прије свега новим Изборним законом, ова земља је себи утрла пут ка Европи. Пријем у Савјет Европе би требао поспјешити рјешавање отворених питања која се тичу људских права и унапријеђења владавине права.

Савјет Европе представља тек први корак ка интеграцији у европску породицу држава. Наредни корак, “Мапа пута” Европске уније, је тек пред нама. Иако су неки од датих захтијева већ испоштовани, већину њих тек треба испунити. Босна и Херцеговина ће бити у стању да са Европском унијом закључи Споразум о придруживању и стабилизацији једино уколико хитно усвоји неопходне законе. Споразум би осигурао неупоредиво боље трговинске односе, финансијску помоћ и економску сарадњу, а што би опет привукло већа улагања, те отворило врата која воде у Европску унију.

Босна и Херцеговина је на путу да постане нормална европска држава. Избори 2002. године би требали довести до консолидације демократских и прогресивних снага у Босни и Херцеговини. Онда, кренимо тим путем, пуни повјерења у нову годину.

Свима вама желим сретну, мирну и успјешну 2002. годину.